

DECIZIE

11 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ  
al Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul  
Judecătorii

Maria Ghervas  
Nina Vascan  
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Societatea pe Acțiuni de Tip Deschis „Portul de navigare a râurilor din orașul Bender”, reprezentată de avocatul Vasile Țurcanu, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni de Tip Deschis „Portul de navigare a râurilor din orașul Bender” împotriva Întreprinderii de Stat „Portul Fluvial Ungheni”, cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată și

cererea reconvențională depusă de Întreprinderea de Stat „Portul Fluvial Ungheni” împotriva Societății pe Acțiuni de Tip Deschis „Portul de navigare a râurilor din orașul Bender”, cu privire la constatarea nulității absolute a contractului de prestări-servicii și restituirea sumei,

împotriva încheierii din 10 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Societatea pe Acțiuni de Tip Deschis „Portul de navigare a râurilor din orașul Bender”,

c o n s t a t ă :

La 06 iunie 2017, SAD „Portul de navigare a râurilor din orașul Bender” a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎS „Portul Fluvial Ungheni”, cu privire la încasarea datoriei.

În cadrul examinării cauzei, ÎS „Portul Fluvial Ungheni” a depus cerere reconvențională, solicitând constatarea nulității absolute a contractului de prestări-servicii nr. 37 din 28 noiembrie 2013, încheiat între ÎS „Portul Fluvial Ungheni” și SAD „Portul de navigare a râurilor din orașul Bender”, obligarea pârâtului să restituie suma de 50000 dolari SUA, primite de la ÎS „Portul Fluvial Ungheni” în baza contractului de prestări-servicii.

Prin hotărârea din 28 iunie 2019 a Judecătoriei Ungheni s-a respins atât cererea de chemare în judecată depusă de SAD „Portul de navigare a râurilor din orașul Bender”, cât și cererea reconvențională înaintată de ÎS „Portul Fluvial Ungheni”.

La 26 iulie 2019, SAD „Portul de navigare a râurilor din orașul Bender”, reprezentată de avocatul Vasile Țurcanu, a depus cerere de apel nemotivată,

solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii din 28 iunie 2019 a primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea SAD „Portul de navigare a râurilor din orașul Bender” să fie admisă.

La aceeași dată, ÎS „Portul Fluvial Ungheni” a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea cererii, casarea parțială a hotărârii din 28 iunie 2019 a Judecătorei Ungheni, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care cererea reconvențională să fie admisă.

Prin încheierea din 10 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de SAD „Portul de navigare a râurilor din orașul Bender”, din motiv că a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel.

La 12 noiembrie 2019, prin intermediul oficiului poștal, SAD „Portul de navigare a râurilor din orașul Bender”, reprezentată de avocatul Vasile Țurcanu a declarat recurs împotriva încheierii din 10 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii recurate, cu soluționarea prin decizie problema respectivă.

În motivarea recursului, SAD „Portul de navigare a râurilor din orașul Bender” a invocat că nu poate fi reținut argumentul instanței de apel despre faptul că avocatul Vasile Țurcanu nu are împuterniciri să declare apel, deoarece ultimul a depus mandatul în instanța de fond și a participat aproximativ la toate ședințele de judecată. În lipsa mandatului avocațial, prima instanță nu l-ar fi admis să reprezinte interesele clientului în ședințele de judecată.

La 10 decembrie 2019, ÎS „Portul Fluvial Ungheni” a depus referință asupra cererii de recurs, solicitând respingerea cererii de recurs, ca neîntemeiată.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

La 28 noiembrie 2019, prin intermediul poștei electronice, Curtea de Apel Chișinău a expediat avocatului recurente încheierea contestată (f.d. 131). În cererea de recurs avocatul Vasile Țurcanu a menționat că a recepționat încheierea instanței de apel la aceeași dată (f.d. 148), însă date despre recepționarea încheierii nu sunt la materialele cauzei.

Astfel, instanța de recurs consideră că cererea dedusă judecătii a fost declarată în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră întemeiat și care urmează a fi admis, casată încheierea din 10 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei spre rejudecare în aceeași instanță, la faza primirii cererii de apel.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Din materialele dosarului rezultă că, la 06 iunie 2017, SAD „Portul de navigare a râurilor din orașul Bender” a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎS „Portul Fluvial Ungheni”, cu privire la încasarea datoriei.

În cadrul examinării cauzei, ÎS „Portul Fluvial Ungheni” a depus cerere reconvențională, solicitând constatarea nulității absolute a contractului de prestări-servicii nr. 37 din 28 noiembrie 2013, încheiat între ÎS „Portul Fluvial Ungheni” și SAD „Portul de navigare a râurilor din orașul Bender”, obligarea pârâtului să restituie suma de 50000 dolari SUA, primite de la ÎS „Portul Fluvial Ungheni” în baza contractului de prestări-servicii.

Fiind investită cu examinarea prezentei cauze, prima instanța prin hotărârea din 28 iunie 2019 a respins atât cererea de chemare în judecată depusă de SAD „Portul de navigare a râurilor din orașul Bender”, cât și acțiunea reconvențională depusă de ÎS „Portul Fluvial Ungheni” (f.d. 78, 95-117).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 26 iulie 2019, SAD „Portul de navigare a râurilor din orașul Bender” și ÎS „Portul Fluvial Ungheni” au depus cereri de apel nemotivate (f.d. 85-90).

Prin încheierea din 10 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de SAD „Portul de navigare a râurilor din orașul Bender”, din motiv că a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel (f.d. 122-125).

În conformitate cu art. 75 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în proces civil, persoanele fizice își pot apăra interesele personal, prin avocat sau avocat stagiar. Participarea personală în proces nu face ca persoana fizică să decadă din dreptul de a avea avocat.

În corespundere cu art. 80 alin. (7) din Codul de procedură civilă, împuternicirile date avocatului sau avocatului stagiar se atestă printr-un mandat, eliberat de reprezentat și certificat de avocat.

Sub acest aspect, Colegiul consideră că instanța de apel neîntemeiat a concluzionat asupra faptului că avocatul SAD „Portul de navigare a râurilor din orașul Bender” Vasile Țurcanu a depus cerere de apel, fără a avea în acest sens împuterniciri. Or, la materialele cauzei se regăsesc împuternicirile acestuia și anume mandatul seria MA, nr. 1018893 din 17 mai 2018 (vol. I, f.d. 149).

Astfel, la adoptarea încheierii de restituire a cererii de apel, Curtea de Apel Chișinău trebuia să examineze minuțios materialele cauzei, pentru a identifica împuternicire avocatului, deoarece avocatul nu a fost obligat să prezinte din nou împuternicire sale, luând în considerare că acestea există la materialele dosarului.

Instanța de recurs reține că în conformitate cu art. 26 alin. (4) Codul de procedură civilă, egalitatea părților în drepturile procedurale este garantată prin lege și se asigură de către instanță prin crearea posibilităților egale, suficiente și adecvate de folosire a tuturor mijloacelor procedurale pentru susținerea poziției asupra circumstanțelor de fapt și de drept, astfel încât nici una dintre părți să nu fie defavorizată în raport cu cealaltă.

Din sensul normelor de drept citate se deduce că egalitatea părților se asigură inclusiv prin acordarea posibilității participanților la proces de a se folosi de un apărător, cu împuterniciri delegate prin mandat avocațial și a depune o cerere de apel, fără a-i crea impedimente prin erorile comise de instanțele de apel.

În susținerea acestei opinii se va remarca și faptul că dreptul la o cale de atac este consfințit și în Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Astfel, în jurisprudența sa constantă Înalta Curte a reiterat că articolul 6 §1 din Convenție nu garantează dreptul la apel asupra unei hotărâri de primă instanță. Cu toate acestea, atunci când dreptul intern prevede un drept la apel, procedura respectivă va fi examinată ca o extensiune a procesului de judecată și, prin urmare, va constitui un drept garantat de articolul 6 din Convenție.

Din considerentele menționate mai sus, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa încheierea 10 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei spre rejudecare în aceeași instanță, la faza primirii cererii de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Societatea pe Acțiuni de Tip Deschis „Portul de navigare a râurilor din orașul Bender”, reprezentată de avocatul Vasile Țurcanu.

Se casează încheierea din 10 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni de Tip Deschis „Portul de navigare a râurilor din orașul Bender” împotriva Întreprinderii de Stat „Portul Fluvial Ungheni”, cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată și

cererea reconvențională depusă de Întreprinderea de Stat „Portul Fluvial Ungheni” împotriva Societății pe Acțiuni de Tip Deschis „Portul de navigare a râurilor din orașul Bender”, cu privire la constatarea nulității absolute a contractului de prestări-servicii și restituirea sumei.

Se restituie cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, la faza primirii cererii de apel.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Iurie Bejenaru